

Handlingsplan 2023-2025

I. Prioriterad inköpskategori: Medicinsk grundutrustning

Upphandlingsregion:	A
Regional samordnare:	Virginia Günes, Region Västernorrland (fram till årskiftet 2022/2023)
Kontaktpersoner:	Johan Rignell, Region Jämtland Härjedalen, Marika Nordmark, Region Västerbotten, Linda Wågström Sevä, Region Norrbotten, Sara Larsson, Region Västernorrland

II. Introduktion

Källor: Framtagandet av riskanalyser för nio kategorier med fokus på risker för mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljö och korruption, Goodpoint 2022

I kategorin medicinsk grundutrustning ingår varierande utrustningar, allt ifrån undersökningsbritsar och madrasser till rostfria bänkar och sjukvårdsbelysning.

Enligt LfU:s kategoriträd ingår följande: Akutpatientvagnar, behandlingsstolar (bänkar och tillbehör) (undersökningsbritsar, gynstolar), infusionsställ, laboratoriespecifik inredning (provtagningssängar, provtagningsstol, dragskåp), madrasser, rostfria bänkar, rostfria vagnar, sjukvårdsbelysning (undersökningslampor), strålskydd (skärmar), sängar och tillbehör, vikskärmar, övriga inventarier (sparkcyklar, pedalhinkar, säckhållare)

Volymer och priser är ännu inte kartlagt.

De huvudsakliga råvarorna för komponenterna i dessa produkter är metaller, mineraler och oljor. Utvinning av dessa råvaror är generellt förknippade med högre miljörisker och risker för mänskliga rättigheter eftersom de oftast utvinns i länder där både barnarbete och utsatthet av migranter och minoriteter förekommer. Sluttillverkning och merparten av komponenttillverkningen sker däremot i länder med identifierat lägre risk så som Sverige, Tyskland och Taiwan.

Nedanstående produkter har identifierats med en hög total risk och bör därför prioriteras först (Goodpoint, 2022):

- undersökningsbritsar
- madrasser
- röntgensköld
- kuddskydd
- sparkcyklar

Även dessa produkter bör prioriteras i ett långsiktigt arbete (Goodpoint, 2022):

- vikskärmar
- rostfria bänkar och vagnar

Kunskaperna om leveranskedjan för medicinsk utrustning är begränsad.

III. Väsentligaste risker och möjligheter ur ett livscykelperspektiv

Kartläggning risker och möjligheter (urval av produktområde)	Produktområde 1: Undersökningsbritsar			
	Mänskliga rättigheter	Arbetares rättigheter	Miljö	Anti-korruption
Råvara: risker och möjligheter	Ingående råvarorna metall och mineraler ger risk för barnarbete och tvångsarbete samt utsatthet för migrantarbetare och minoriteter. Trämateri al ger mest risk för tvångsarbete och utsatthet för minoriteter. Även olja som råvara påverkar risken för minoriteters utsatthet.		Användning av olja, metaller, mineraler ger hög risk för bidrag till klimatförändring, minskning av biologisk mångfald, utsläpp av kemiska ämnen, användning av färskvatten och landförstörelse. Användning av trämaterial påverkar mest klimatförändring, den biologiska mångfallden och landförstörelse.	
Komponenttillverkning/insatsvaror/ingredienser: risker och möjligheter				
Sluttillverkning: risker och möjligheter				
Användarfas: risker och möjligheter				
Sluthantering/avfall: risker och möjligheter				
Övrigt: risker och möjligheter				

	Produktområde 2: Madrasser			
	Mänskliga rättigheter	Arbetares rättigheter	Miljö	Anti-korruption
Råvara: risker och möjligheter	Olja för plasttillverkning. Om den utvinns i Kina så finns hög risk för minoriteters utsatthet.		Såväl olje utvinning som tillverkning av plastprodukter innebär höga risker för mark- och vattenföroreningar i de lokalmiljöer som detta sker i.	
Komponenttillverkning/insatsvaror/ingredienser: risker och möjligheter				
Sluttillverkning: risker och möjligheter				
Användarfas: risker och möjligheter				
Sluthantering/avfall: risker och möjligheter				
Övrigt: risker och möjligheter				

	Produktområde 3: Röntgensköld			
	Mänskliga rättigheter	Arbetares rättigheter	Miljö	Anti-korruption
Råvara: risker och möjligheter	Ingående råvarorna metall och mineraler ger risk för barnarbete och tvångsarbete samt utsatthet för migrantarbetare och minoriteter. Även olja som råvara påverkar risken för minoriteters utsatthet.		Användning av olja, metaller, mineraler ger hög risk för bidrag till klimatförändring, minskning av biologisk mångfald, utsläpp av kemiska ämnen, användning av färskvatten och landförstörelse	
Komponenttillverkning/insatsvaror/ingredienser: risker och möjligheter				
Sluttillverkning: risker och möjligheter				
Användarfas: risker och möjligheter				
Sluthantering/avfall: risker och möjligheter				
Övrigt: risker och möjligheter				

IV. Mål

Övergripande mål 1	Öka kunskaperna om riskerna i leveranskedjan för medicinsk grundutrustning
Delmål:	1.1 Öka kunskaperna om riskerna i leveranskedjan för medicinsk grundutrustning hos ansvariga för inköpskategorin.
	1.2 Sprida kunskaperna om riskerna i leveranskedjan för medicinsk grundutrustning till nätverket och leverantörer.
Målindikatorer:	1.1 Genomförda fördjupade riskanalyser och tillhörande seminarium.
	1.2 Antal granskade leverantörer genom självskattningsenkäter i Worldfavor och kontorsrevisioner.